

OKUL ÖNCESİ Anadolulu MASALLARI

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME VE GELİŞTİRME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür
Kurumu

UNESCO
Türkiye
Milli Komisyonu

ALTIN BALTA

Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, ben anamın beşiğini tıngır mıngır salları iken çok eski zamanlarda fakir bir adam, karısı ve çocuklarıyla birlikte küçük bir kulübede yaşamış. Günün birinde bu adam, zengin komşusundan baltasını ödünç istemiş. Komşusu da söylene söylene, binbir nazla baltasını ona vermiş. Baltayı alan fakir adam, odun kesmek için yola çıkmış.

Biraz odun kesip dönmeye hazırlanırken baltanın başı çıkmış. Balta, değirmeni döndüren suyun içine düşüvermiş. Fakir adam; ak sakallı, temiz yüzlü ihtiyar değirmencinin yanına gidip baltasını vermesi için yalvarmış. İhtiyar da değirmeni durdurmuş ve sudan, altın başlı bir balta çıkararak:

– Baltan bu mu, diye sormuş.

Fakir adam:

– Hayır, bu değil, diye cevap vermiş.

İhtiyar ikinci defa elini suya sokmuş ve bu sefer gümüş başlı bir balta çıkararak:

– Baltan bu mu, diye sormuş.

Fakir adam yine:

– Hayır, bu da değil, demiş.

Değirmenci üçüncü kez elini suya soktuğunda bu defa kara, demir bir balta çıkarmış. O zaman fakir adam:

– Hah, işte bu benim suya düşürdüğüm baltam, diyerek elini ihtiyara uzatmış.

İhtiyar değirmenci onu durdurup:

– Evladım, sen çok temiz kalpli ve dürüst bir insanmışsın. Al, bu balta benden sana hediye olsun. Elinde bu balta olduğu sürece korkma, işlerin hep yolunda gider, demiş ve ona altın baltayı vermiş.

Adam da baltayı alıp eve gitmiş. Meğer altın baltanın bir bereketi varmış. Adam baltayı kullandıkça zenginleşmiş, evinin bereketi artmış. Bu sırada da karşılaştığı fakir insanlara hep yardım etmiş. Çok geçmeden konu komşu, ondaki değişikliği fark etmiş ve ona bunun sırrını sormuşlar. Adam da olup biteni anlatmış. Bunları duyan zengin komşusu da kara baltasını alıp odun kesmeye gitmiş. Fakir adamın başına gelenler, kendisinin de başına gelsin diye baltasını alıp suya atmış ve değirmencinin yanına varmış.

İhtiyar, altın başlı baltayı sudan çıkardığında zengin adam:

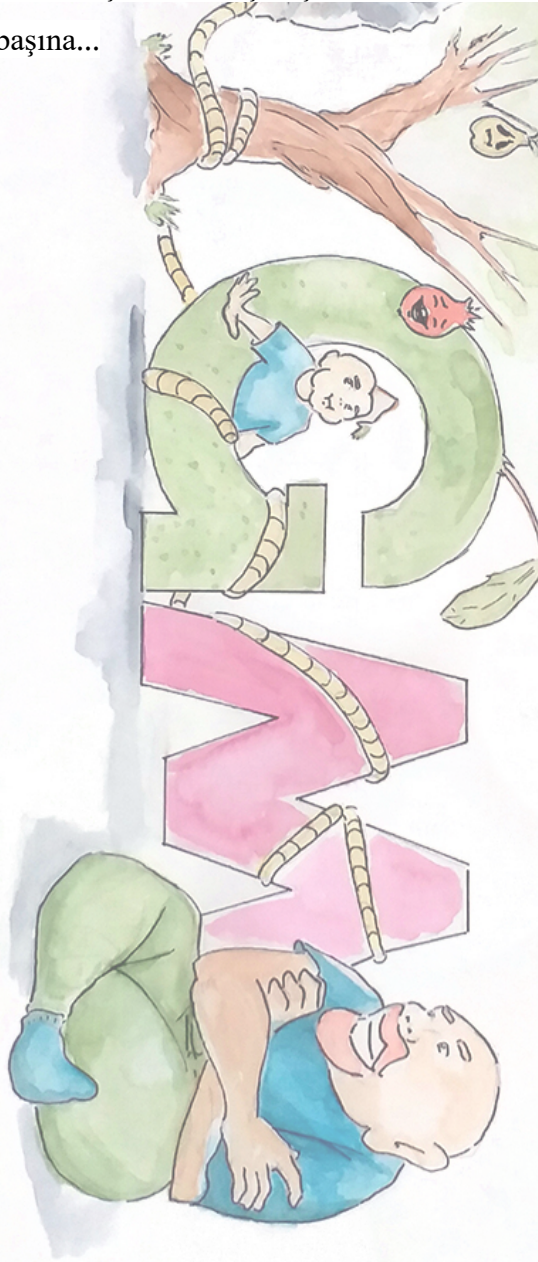
– İşte, bu benim baltam, bu benim baltam, diyerek baltaya uzanmış.

Değirmenci ihtiyar, zengin adama:

– Sen dürüst biri değilsin! İşte senin baltan bu, diye hiddetle bağırmış ve demir başlı baltayı sudan çıkararak ona uzatmış.

Zengin adam kös kös evine dönmüş. Fakir adam da dürüstlüğü sayesinde altın baltasıyla ömür boyu bolluk içinde yaşamış.

Gökten üç elma düşmüş. Biri anlatanın, biri dinleyenin, biri de dürüst kişilerin başına...

ALTIN YUMURTLAYAN TAVUK

Bir varmış bir yokmuş. Çok eski zamanlarda, uzak diyarlarda yemyeşil, küçücük bir köy varmış. Bu köyde iyi kalpli bir adam yaşarmış. Bu adamın bir tavuğu varmış ve adam tavuğunu çok severmiş. Her gün tavuğunun başını okşar, ona güzel sözler söylermiş. Tavuk da ona her gün altın bir yumurta verirmiş. Köylü de yumurtayı şehre götürür, kuyumcuya satarmış.

Köylü giderek zenginleşmeye başlamış, zenginleştikçe de huyu değişmiş. Emek vermeden kazandığı için paranın değerini bir türlü anlayamamış. Har vurup harman savurmuş. Bu sırada paralar da suyunu çekmiş.

Köylü, zamanla tavuğunu sadece altın yumurtası için sevmeye başlamış. Artık tavuğunun başını bile okşamıyormuş. Gün geçtikçe köylü, tavuğun karnında bir hazine olduğunu düşünmeye başlamış. Her gün bir yumurta elde edeceğine, bir anda yüzlerce altın yumurtası olsa ne de güzel olurmuş! Bu düşünceyle tavuğun karnını kesmeye karar vermiş.

Açgözlü köylü, elinde bıçakla kümese girmiş. Tavuk, köylünün kötü niyetini anlayıp kaçmaya çalışmış. Hazineye ulaşmayı kafasına koyan köylü, tavuğu yakalayıp oracıkta kesivermiş. Tavuğun karnına merakla bakmış. Bir de ne görsün? Tavuğun karnında ne altın varmış ne de hazine!.. Köylü, pişman olsa da iş işten geçmiş. Açgözlülüğü yüzünden hem sevgili tavuğundan hem de altın yumurtalarından olmuş.

ASLAN İLE FARE

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde... Eşek tellal iken, deve berber iken... Bir varmış bir yokmuş. Ormanda yaşayan bir aslan ile bir fare varmış. Bir gün aslan, ormandaki tüm hayvanları yanına toplamış:

– Bu ormanda yaşayan hayvanların kralı benim. Ormanın en güçlüsü, en kuvvetlisi, en akıllısı benim. Kimse beni yenemez, demiş. Hayvanlar, aslanın gücü ve akli karşısında sessiz kalmış ve oradan ayrılmışlar. Fakat aslanın kendilerini küçümsemesine de üzülmuşler.

Bir gün aslan fareyi yakalamış:

– Ben seni yiyeceğim, demiş.

Fare de:

– Beni yersen doymazsın ki... Ben bir lokmalık hayvanım. Beni yersen yine acıkacaksın, yine av arayacaksın. Sen beni bırak, ben de sana bir iyilik yapayım, demiş. Aslan kahkahayla kükremiş:

– Senin kimseye bir faydan olamaz. Bu küçük hâlinle bana nasıl iyilik yapacaksın, demiş.

Fare de:

– O hiç belli olmaz, gün gelir bir yardımım dokunur, diye çok yalvarmış. Bunun üzerine aslan:

– Fare haklı, ben bunu yersem karnım hiç doymaz. İyisi mi ben bunu bırakayım, diye düşünmüş ve fareye dönerek:

– Sen benim dişimin kovuğuna yetmezsin. Haydi, var git yoluna, demiş. Fare sevinerek gitmiş.

Aradan epey zaman geçmiş. Bir gün, fare ormanda dolaşırken tuhaf bir inleme sesi duymuş. Merak edip sesin geldiği tarafa gitmiş. Bir de ne görsün? Onu salıveren aslan kapana yakalanmış. Kapanın içinde acıdan kıvranıyormuş. Fare koşa

koşa aslanın yanına gitmiş:

– Aaa, ne oldu sana aslan kardeş, diye sormuş.

Aslan:

– Kapana yakalandım, kurtulamıyorum, diye cevap vermiş.

Fare:

– Ben seni kurtarırım, bekle, demiş.

Aslan, fareyi küçümseyerek:

– Sen mi kurtaracaksın beni? Nasıl olacakmış o, diye sormuş.

Fare:

– Şimdi görürsün, biraz bekle, diyerek arkadaşlarının yanına gitmiş. Durumu arkadaşlarına anlatmış ve:

– Haydi, gelin, aslanı kurtaralım, demiş.

Farelerin hepsi birden toplanmış. Kapanın ipini ve tahtasını kemire kemire kapağını açmışlar. Aslan da hızla kapandan çıkmış.

Fare:

– Gördün mü bak? Seni kurtardık, demiş heyecanlı heyecanlı.

Aslan, fareyi küçümseydiği için kendinden utanmış ve ondan özür dilemiş. Kendini kurtardıkları için de tüm farelere teşekkür etmiş.

Aslanla fare o günden sonra çok iyi iki dost olmuşlar. Dün buradan geçtiler, herkese selam ettiler.

Gökten üç elma düşmüş. Biri bu masalı anlatanın, biri dinleyenin, biri de bizim aslanın başına...

ASLAN, TILKI VE GEYİK

Bir varmış bir yokmuş. Allah'ın deli kulu pek çokmuş. Bizden delisi hiç yokmuş. Hoppala hoptan, annem bana bir ceket dikti çerden çöpten, ilikleri sarımsaktan, düğmeleri turptan, bir de gemi satın aldım karpuz kabuğundan, bindim gemiye, gittim geçmişe.

Çok eski zamanlarda, bir aslan yaşarmış. Aslan yaşlandığı için avlanıp karnını doyuramaz olmuş. Bu yüzden her gün ne yiyeceğini kara kara düşünürmüş. Günlerden bir gün yanına tilki gelmiş. Tilkiye canının geyik eti çektiğini söylemiş ve eklemiş:

– İlk bulduğum geyiği kandırarak buraya getir. Siz içeriye girerken ben kapının arkasından çıkıp geyiğin üzerine atlarım.

Aslanın sadık hizmetkârı tilki, geyiği kandırıp getirmek için ormanın yolunu tutmuş. Sonunda geyiği bulmuş ve ona yaklaşarak:

– Geyik kardeş, ormanımızın hükümdarı aslan yaşlandı ve bize sözü geçmez oldu. Yerine de hükümdar olarak seni seçmek istiyor. Beni de bu haberi sana söylemekle görevlendirdi, demiş.

Tilki, geyiği ikna edebilmek için saatlerce dil dökmüş. Sonunda da onu ikna etmiş. Tilki ve geyik, aslanın mağarasına doğru yola çıkmış.

Aslan, tilkinin yanında geyiğin de geldiğini görünce kendini tutamamış ve geyik adımını içeriye atar atmaz geyiğin üzerine atlamış. Geyik, bu saldırıdan birkaç küçük çizikle kurtularak ormanın derinliklerine doğru kaçmış.

Aslan, bu kadar aceleci davrandığı için pişman olmuş. Birkaç gün sonra tilkiyi yanına çağırmış. Canının yine geyik eti çektiğini söylemiş. Tilki, aslanın ısrarlarına dayanamamış ve yine yola çıkmış. Epeyce bir yol gittikten sonra yine aynı geyiğe rastlamış:

– Geyik kardeş, beni aslan gönderdi. İkimiz mağaranın kapısından içeriye girerken aslan senin kulağına bir şey söylemek istemiş, sen de kaçmaya çalışınca istemeden kulağın çizilmiş, demiş.

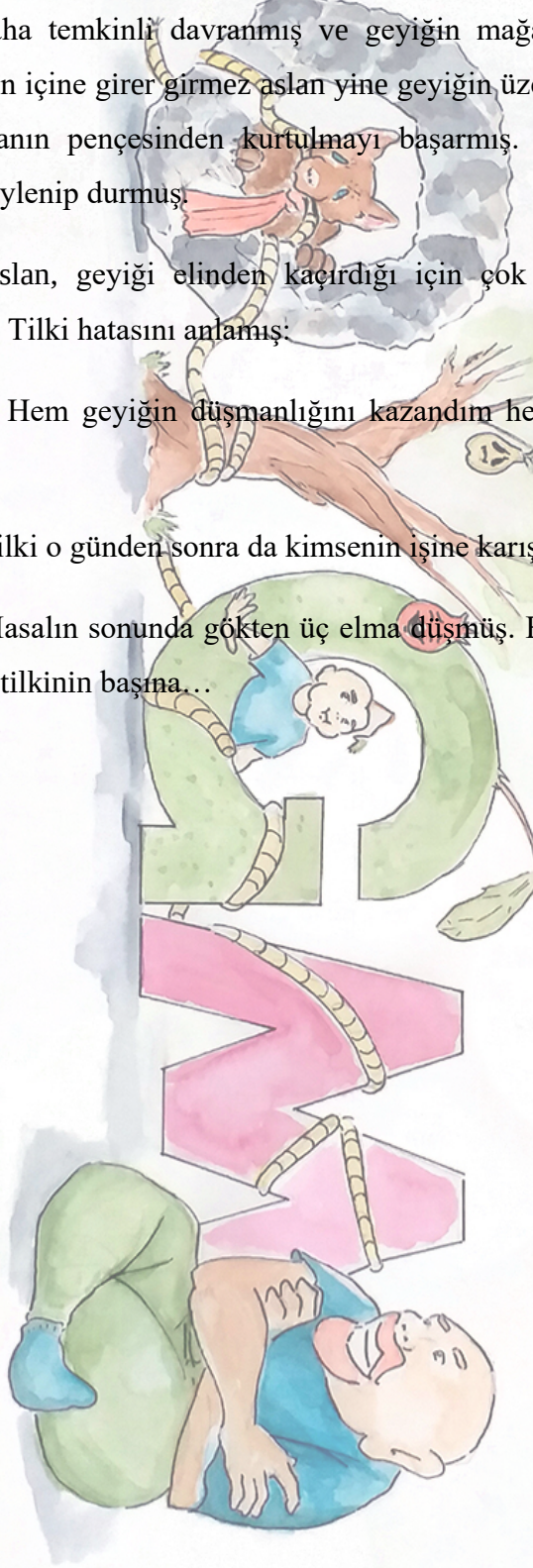
Geyik, önce inanmak istememiş ama sonunda tilkinin yalanına kanmış ve tekrar aslanın yanına gitmeyi kabul etmiş. Geyik ve tilki mağaraya yaklaştıklarında aslan, daha temkinli davranmış ve geyiğin mağaraya girmesini beklemiş. Geyik mağaranın içine girer girmez aslan yine geyiğin üzerine atlamış. Geyik ne yapıp edip yaşlı aslanın pençesinden kurtulmayı başarmış. Kaçarken de kendisini kandıran tilkiye söylenip durmuş.

Aslan, geyiği elinden kaçırdığı için çok sinirlenmiş. Sinirini de tilkiden çıkarmış. Tilki hatasını anlamış:

– Hem geyiğin düşmanlığını kazandım hem de aslanı memnun edemedim, demiş.

Tilki o günden sonra da kimsenin işine karışmamış.

Masalın sonunda gökten üç elma düşmüş. Biri anlatanın, biri dinleyenin, biri de bizim tilkinin başına...

ALTIN YUMURTLAYAN TAVUK

Bir varmış bir yokmuş. Çok eski zamanlarda, uzak diyarlarda yemyeşil, küçücük bir köy varmış. Bu köyde iyi kalpli bir adam yaşarmış. Bu adamın bir tavuğu varmış ve adam tavuğunu çok severmiş. Her gün tavuğunun başını okşar, ona güzel sözler söylermiş. Tavuk da ona her gün altın bir yumurta verirmiş. Köylü de yumurtayı şehre götürür, kuyumcuya satarmış.

Köylü giderek zenginleşmeye başlamış, zenginleştikçe de huyu değişmiş. Emek vermeden kazandığı için paranın değerini bir türlü anlayamamış. Har vurup harman savurmuş. Bu sırada paralar da suyunu çekmiş.

Köylü, zamanla tavuğunu sadece altın yumurtası için sevmeye başlamış. Artık tavuğunun başını bile okşamıyormuş. Gün geçtikçe köylü, tavuğun karnında bir hazine olduğunu düşünmeye başlamış. Her gün bir yumurta elde edeceğine, bir anda yüzlerce altın yumurtası olsa ne de güzel olurmuş! Bu düşünceyle tavuğun karnını kesmeye karar vermiş.

Açgözlü köylü, elinde bıçakla kümese girmiş. Tavuk, köylünün kötü niyetini anlayıp kaçmaya çalışmış. Hazineye ulaşmayı kafasına koyan köylü, tavuğu yakalayıp oracıkta kesivermiş. Tavuğun karnına merakla bakmış. Bir de ne görsün? Tavuğun karnında ne altın varmış ne de hazine!.. Köylü, pişman olsa da iş işten geçmiş. Açgözlülüğü yüzünden hem sevgili tavuğundan hem de altın yumurtalarından olmuş.

AYŞE, FATMA KUZULAR

Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, uzak memleketlerin birinde bir koyun varmış. Bu koyunun Ayşe ve Fatma adlı iki de kuzusu varmış.

Bizim koyun her gün otlamaya gidermiş. Bütün gün binbir çeşit ot yer, memelerini sütle doldurmuş. Akşam olup evine gelince:

– Ayşe, Fatma kuzular!

Yüreciğim sızılar.

Açın kapıyı da karnınızı doyurayım, diye seslenirmiş.

Ayşe ile Fatma da kapıyı açar, annelerini emermiş. Koyun, yavrularına yabancıya kapı açmamalarını tembihlermiş.

Meğer oralarda yaşayan bir de kurt varmış. Bir gün “Gidip şu Ayşe ile Fatma’yı yiyeyim.” demiş ve evin önüne varmış. Sonra kalın sesiyle:

– Ayşe, Fatma kuzular!

Yüreciğim sızılar.

Açın kapıyı, karnınızı doyurayım, diye seslenmiş.

Kuzular içeriden:

– Senin sesin kalın. Sen bizim annemiz değilsin. Kapıyı açamayız, demişler.

Kurt gitmiş, bir kümeden yumurta almış. Sesini inceltmek için yumurtayı bir çırpıda içmiş. Gelmiş yeniden kuzulara seslenmiş:

– Ayşe, Fatma kuzular!

Yüreciğim sızılar.

Açın kapıyı da karnınızı doyurayım.

Kuzular bu sefer:

– Sesin ince ama ayaklarını göster bakalım, bizim annemiz misin, demişler.

Kurt kapının aralığında ayaklarını göstermiş. Ayşe ile Fatma:

– Bizim annemizin ayakları bembeyaz, pamuk gibidir. Senin ayakların kara. Sen bizim annemiz değilsin, demiş ve kapıyı açmamışlar.

Kurt bu sefer değirmene gitmiş, bir un çuvalına ayaklarını batırmış. Yeniden gelmiş kuzuların kapısına:

– Ayşe, Fatma kuzular!

Yüreciğim sızılar.

Açın kapıyı, karnınızı doyurayım, demiş incecik sesiyle.

Kuzular:

– Ayaklarını göster, demişler.

Kurt kapının aralığında ayaklarını uzatmış. Ayşe ile Fatma bakmışlar ki pamuk gibi bembeyaz ayaklar. Kurdu, anneleri sanmış ve kapıyı açmışlar. Kapı açılır açılmaz kurt Ayşe’yi de Fatma’yı da yemiş. Akşam anneleri gelmiş:

– Ayşe, Fatma kuzular!

Yüreciğim sızılar.

Açın kapıyı karnınızı doyurayım, demiş ama içeride ses yok. Tekrar seslenmiş, kapı açılmamış. Anne koyun, vurup kapıyı açmış. Bakmış ki Ayşe ile Fatma evde yok, ortalık da dağınık. “Bunu kurnaz kurt yapmıştır.” diye düşünmüş. Sokağa çıkıp kurdun izinden gitmiş. Bakmış ki kurt bir yerde sırtüstü yatmış, yalanıp duruyor. Koyun:

– Kurt kardeş, demiş, Ayşe ile Fatma kayboldu. Akşam yemeğimi yalnız yemek istemiyorum. Sen gel de beraber yiyelim.

Kurdun canına minnet! Hemen kabul etmiş. Koyun eve dönüp bir kuyu kazmış. İçine odunları, çalıları yığıp yakmış. Sonra da kuyunun ağzını çalı çırpıyla örtmüş, üstüne de bir minder koymuş. Akşam olunca kurt gelmiş. Koyun:

– Kurt kardeş! Buyur buyur, şu mindere otur, demiş. Kurt mindere oturur oturmaz kuyunun içine düşmüş, yanmaya başlamış:

– Ay kulaklarım, demiş.

Koyun:

– Ay kulaklarım, der misin?

Benim Ayşe’mi, Fatma’mı yer misin, diye karşılık vermiş.

Kurt:

– Ay kollarım!

Koyun:

– Ay kollarım, der misin?

Ayşe’mi, Fatma’mı yer misin?

Kurt:

– Ay başım!

Koyun:

– Ay, başım, der misin?

Ayşe’mi, Fatma’mı yer misin?

Kurt:

– Ay, bacaklarım!

Koyun:

– Ay bacaklarım der misin?

Ayşe’mi, Fatma’mı yer misin?

Kurt “Ay gözleriim! Ay kaşlarım!” diye hoplayıp zıplayınca ağzından önce Ayşe, sonra da Fatma fırlayıvermiş. Kuzucuklar annelerini görünce hoplaya zıplaya yanına gitmiş.

Ateşten her yeri yanan kurt can havliyle ormanın derinliklerine doğru koşmuş ve bir daha da geri dönmemiş. Kurttan kurtulan kuzucuklar anneleriyle birlikte korkusuz ve mutlu bir yaşam sürmüştü.

Gökten üç elma düşmüş. Biri anlatanın, biri dinleyenin, biri de kuzuların başına...

BİT HATUN VE PİRE BEY

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, develer tellal iken, pireler berber iken, ben bağda üzüm bekler, derede odun yükler iken... Bir varmış bir yokmuş. Dünyanın uzak bir ülkesinde Bit Hatun ve Pire Bey adında iki arkadaş yaşamış.

Günlerden bir gün Bit Hatun ve Pire Bey, tahtakurusuna misafirliğe gitmeye karar vermişler. Bit Hatun ile Pire Bey ırmağın bir kenarında, tahtakurusu ise öbür kenarında oturuyormuş. Bit Hatun ile Pire Bey yola çıkmışlar, ırmak kıyısına varmışlar. Pire Bey hop diye geçmiş karşıya. Pire Bey'in bir sıçrayışta karşıya geçtiğini gören Bit Hatun da şöyle bir gerilip sıçramış karşıya. Sıçradığıyla da ırmağın sularına kapılması bir olmuş. Çırpına çırpına bağırarak Pire Bey'e. Ondandırım istemiş. Pire Bey ne yapacağını şaşırmış bir hâlde çalıya koşmuş.

Pire Bey, çalıya seslenmiş:

– Çalı, bana çırpı ver. Bit Hatun suya düştü, onu kurtaracağım, demiş.

Çalı, Pire Bey'e:

– Karakargaya söyle, üzerine konup beni rahatsız etmesin. Karga beni rahatsız etmezse ben de sana çırpı veririm, demiş.

Pire Bey doğruca kargaya gitmiş:

– Karga kardeş ne olur çalıya konma, sen çalıya konmazsan çalı bana çırpı verecek. O çırpıyla Bit Hatun'u sudan kurtaracağım, demiş.

Karganın da karnı açmış ve Pire Bey'e dönerek:

– Ambara söyle, bana buğday versin. Ambar bana buğday verirse ben de çalıya konmam. Çalı sana çırpı verir. Böylece sen de arkadaşını kurtarırısın, demiş.

Pire Bey durur mu? Bir sıçramış, iki sıçramış ambarın yanına varmış. Ambara seslenmiş:

– Ambar, sen kargaya buğday ver; o, çalıya konmasın. Çalı da bana çırpı verecek. Bit Hatun'u kurtaracağım, demiş.

Ambar bu sırada fareye öfkeliymiş. Pire Bey'e dönerek:

– Arsız fareye söyle de bana dadanmasın. O zaman kargaya buğday veririm. Karga çalıya konmaz, çalı da sana çırpı verir, sen de arkadaşını kurtarırısın, demiş.

Bunun üzerine Pire Bey, fareyi bulmuş:

– Fare kardeş, ambara dadanma ki ambar kargaya buğday versin. Karga da çalıya konmasın ki çalı bana çırpı versin. Ben de gidip Bit Hatun’u sudan kurtarayım, demiş.

Fare korkuyla kafasını çıkartmış deliğinden:

– Huysuz kediye söyle beni kovalamasın. O zaman ben de ambara dadanmam. Ambar kargaya buğday verir. Karga çalıya konmaz. Çalı sana çırpı verir. Sen de Bit Hatun’u kurtarırısın, demiş.

Pire bu sefer kediye gidip yalvarmış:

– Kedi ne olursun, fareyi kovalayıp korkutmazsan fare ambara dadanmayacak. Ambar da kargaya buğday verecek. Karga çalıya konmayacak. Çalıdan çırpı alıp Bit Hatun’u kurtaracağım, demiş.

Kedi acımış mı Pire Bey’in hâline? Acımamış. Pire Bey’e doğru bakarak:

– O zaman sen bana bir parça peynir getir. Doyarsam fareyi kovalamam. Fare ambara dadanmaz. Ambar, kargaya buğday verir. Karga çalıya konmazsa çalı da sana çırpı verir ve Bit Hatun’u kurtarırısın, demiş.

Pire Bey, bakkala gitmiş. Bir parça peynir istemiş. Bakkal da ona:

– Benim sadık bir köpeğim var. Sen de onu rahatsız etmez, kaşındırmazsan veririm, demiş. Pire Bey söz verince bakkal da ona peyniri vermiş.

Pire Bey, peyniri getirip koymuş kedinin önüne. Kedi peyniri bir güzel yemiş. Karnı doyan kedi, fareyi kovalamaktan vazgeçmiş. Bunun üzerine fare de ambara dadanmayınca ambar da söz verdiği gibi kargaya buğday vermiş. Buğdayı alan karga, çalıya konmamış bir daha. Çalı da rahata kavuşunca Pire Bey’e çırpıyı vermiş. En sonunda çırpıyı alan Pire Bey, ırmağa koşmuş. Bir de ne görsün? Pire Bey çalıdan çırpı alıp yetişene kadar ırmağın suları iyice kabarmış ve Bit Hatun artık dayanamaz hâle gelmiş. Pire Bey, hiç düşünmeden ırmağın kıyısına yanaşmış ve elindeki çırpıyı Bit Hatun’a tüm gücüyle uzatmış. Bit Hatun, çırpıya tutunmak

istemiş ancak ırpıya uzanamamış. Pire Bey son kez var gücüyle çırpıyı ırmağın sularına doğru uzatmış. Bit Hatun da güçlükle zıplayarak ırpının üstüne çıkmış ve sonunda kurtulmuş.

Onlar ermiş muradına, darısı sevdikleri için fedakârlık yapan tüm dostların başına...

EŞ EŞİNİ BULMAYINCA

Bir varmış bir yokmuş. Günlerden bir gün, kurbağa ile fare arkadaş olmuş. İki arkadaş o kadar güzel anlaşıyorlarmış ki birbirlerinin sesini duymadıkları zaman çok üzüliyorlarmış. Fare, arkadaşı kurbağanın sesini duymak için her gün ırmağın kenarına gelirmiş. Fakat ırmağın suyunun sesi, kurbağanın sesini bastırdığı için bir türlü arkadaşının sesini işitemezmiş. Sonunda kurbağaya şöyle demiş:

– Ben ırmağın kenarına geldiğim zaman seni bulup sesini işitemiyorum. Nasıl bir yol izleyelim ki geldiğimde hemen seni bulayım?

Düşünmeden cevap veren kurbağa:

– Gel, uzun bir ip bulup bir ucunu senin ayağına, bir ucunu da benim ayağıma bağlayalım. Böylece birbirimizi daha kolay bulabiliriz, demiş.

Fare, arkadaşının fikrini beğenmiş:

– Güzel fikir, şimdi hemen bir ip bulayım, demiş.

Fare, sonunda uzun bir ip bulup gelmiş. İpin bir ucunu kendi ayağına, bir ucunu da kurbağanın ayağına bağlamış. Bir süre bu şekilde görüşüp sohbet etmişler.

Günlerden bir gün fare, kurbağanın yanına giderken kartal bunu görmüş ve fareyi kaptığı gibi gökyüzüne doğru uçmuş. Kurbağanın ayağı fareye bağlı olduğu için kurbağa da gökyüzüne yükselmiş. Bu durumu gören insanlar, gülüşmeye başlamışlar. İçlerinden birisi:

– Ah akılsız kurbağa, sen kartalın yemi değilsin ki! Niçin gökyüzünde sallanıyorsun, demiş.

Kurbağa:

– Başıma gelenler dengim olmayan fare ile arkadaş olmamdandır, demiş.

Bunun üzerine insanlar da:

– Eee!.. Davul bile dengi dengine, eş eşini bulmayınca hâlimiz yaman olur, demiş.

Gökten üç elma düşmüş. Biri masalı anlatanın, biri dinleyenin, biri de arkadaşını doğru seçenlerin başına...

İMDİ DEDE

Zaman zaman içinde, kalbur saman içinde, devler top oynarken eski hamam içinde... Biz hayladık hoyladık, cümle âlemi topladık. Allah'ın kışı, tandırın başı olur da kim gelmez, deyip masala başladık.

Bir varmış bir yokmuş. Küçük bir kasabada yaşlı bir marangoz yaşarmış. Bu marangozun iki tane de çırağı varmış. Marangoz çok yetenekli ve çalışkanmış. Çağrıldığı zaman “İmdi geliyorum.” dediği için de adı “İmdi Dede” kalmış. Çırakları, bazen dükkânda yatıp kalkar; bazen de evlerine giderlermiş. Bir kış günü evlerinden dönerken yolda üşüyüp titreyen bir kedi yavrusu görmüşler. Soğuktan ölmesin diye kediyi alıp dükkâna getirmişler fakat İmdi Dede hayvanları sevmezmiş. Sevmediği için de:

– Burada kedi istemiyorum. Çocuklar, bunu hemen dışarı bırakın, diye bağırmış.

Kediyi bırakmak istemeyen çırakların aklına bir fikir gelmiş. Çıraklardan biri kediyi pencerenin dışına koymuş. Öteki de içeriden pencerenin altına saklanmış. Kedi orada miyavladıkça çırak da içeriden:

– İmdi Dede! İmdi Dede! Sen orada sıcak dükkânında otururken ben burada üşüyüp donayım mı İmdi, diye mırıldanmış.

İmdi Dede bu sözleri duyunca çok üzülmüş:

– Kediyi içeri alın çocuklar, demiş.

Çıraklar sevinerek kediyi içeri almışlar. Kediye oynaması için bir de yumak vermişler. Kedi sevinç içinde yumakla bir oynamış, bir oynamış... Onu seyreden İmdi Dede, çok mutlu olmuş ve o günden sonra nerede üşüyen bir kedi görse hemen yanına almış.

Gökten üç elma düşmüş. Biri İmdi Dede'nin, biri kedilerin, biri de hayvanları seven çocukların başına...

KARGA İLE TİLKI

Evvel zaman içinde,
Kalbur saman içinde,
Bir sinek bir kartalı
Sallayıp vurdu yere:
Yalan değil, gerçektir,
Yer yarıldı birdenbire.
Kerpiç koydum kazana,
Poyraz ile kaynattım.
Nedir diye sorana,
Şu masalı anlattım:

Bir varmış bir yokmuş... Çok eski zamanlarda bir karga ile bir tilki dost olmuşlar. Günlerden bir gün tilki, kargaya gelip:

– Dostum, sen beni öldüresiye güldürsene, demiş.

Karga da:

– Olur, peşimden gel, demiş.

Bunları dedikten sonra karga önden uçmuş, tilki de onun peşinden yürümüş. Epey bir zaman geçtikten sonra karga, bir köyün yakınında bir ağaca gelip konmuş ve:

– Beni izle, şimdi seni güldüreceğim, diyerek uçmuş ve sığır sağan bir kadının başına konmuş. Evin yanında odun kıran bir adam, bu durumu görmüş ve:

– Hanım, başına karga kondu. Sakın kıpırdama da ben onu vurayım, demiş. Sonra elindeki odun parçasını kargaya doğru fırlatmış. Karga, hızla uçunca odun parçası da kadının başına çarpmış. Tilki bu duruma çok gülmüş. Bir müddet sonra:

– Dostum çok güldüm. Şimdi de beni öldüresiye bir korkutsana, demiş.

Karga:

KİTAP OKUYAN AYI

Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, uzak diyarlarda bir orman varmış. Bu ormanda bir ayı yaşarmış. Ayı dağda, ormanda gezer; armudu, balı sezer. Et bulur, ot bulur, yutar hapur hupur. Bizim tonton ayıcık yemez abur cubur. Ayı ormanda gezedursun bir de bu ülkenin padişahı varmış. Adamın biri, padişaha karşı büyük bir suç işlemiş. Padişah da bu adamı yanına çağırarak:

– Senin suçunu bir şartla affederim. Hayvanlardan birine kitap okumayı öğretecek ve bunu bana göstereceksin yoksa affetmem, demiş.

Bu sözleri işiten adam, kara kara düşünmeye başlamış. Sonunda ormana gidip bizim tonton ayıcığı yakalayarak evine getirmiş. Ayının karnı her acıktığında sayfalarının arasına armut yerleştirdiği bir kitabı ayının önüne koymuş. Ayı da armudu yemek için kitap sayfalarını tek tek açmak zorunda kalmış. Günler haftaları, haftalar ayları kovalamış. Adam önde, ayı arkada çıkmışlar yola. Az gitmişler uz gitmişler, dere tepe düz gitmişler. Sonunda padişahın sarayına varmışlar. Padişah, merakla bekleyen halkın huzurunda adama:

– Şartımı yerine getirdin mi, diye sormuş.

Adam:

– Getirdim efendim, demiş ve padişahın huzurundaki ayının yanına bir kitap bırakmış. Ayı, kitabın arasında armudun olduğunu zannederek sayfaları teker teker çevirmeye başlamış. Armutları bulamadıkça homurdanıp sinirlenen ayı, sayfaları çevirmeyi bırakmıyormuş. Hayretten ağzı bir karış açık kalan padişah, adama dönerek:

– Bu ne yapıyor, diye sormuş.

Adam da:

– Padişahım, ayı kendisini kitap okumaya öyle vermiş ki ne hâle geldiğinin o bile farkında değil, demiş. Padişah ayının hâline gülmüş, adama da acımış ve onu

affetmiş. Cezadan kurtulan adam da tonton ayıcığa bir sepet armut verip onu ait olduğu ormana bırakmış.

KÖPEK YAVRUSU İLE KEDİ

Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, günlerden bir gün, karnı acıkan bir köpek yavrusu dağda avare avare dolaşırken yanına bir kurt gelmiş ve:

– Ey köpek yavrusu, ben seni yerim, demiş.

Köpek yavrusu:

– Yapma etme. Önce benim karnımı doyur da ondan sonra ye, diye yalvarmış.

Bunun üzerine kurt ona acımış ve:

– Tamam, tamam. O hâlde benim peşimden gel, demiş.

İkisi birlikte giderken bir sığır sürüsü görmüşler.

Kurt:

– Bak şimdi ne yapacağım, izle, demiş.

Kurt, bunları söyledikten sonra hızla koşup bir buzağıyı yakalamış. Böylece köpek yavrusunun da kendisinin de karnları bir güzel doymuş. Oracıkta oturup biraz dinlenmişler.

Daha sonra kurt, köpek yavrusuna:

– Ben doydum, şimdi seni yiyemem. Haydi, git yoluna deyip köpeği bırakmış.

Köpek yavrusu sevinip etrafta dolaşmaya çıkmış ve aç bir kediyle karşılaşmış. Ona:

– Ey kedi, ben seni yerim, demiş.

Kedi:

– Yapma köpek yavrusu, yapma. Karnım çok aç. Önce beni doyur, sonra ye, demiş.

– Tamam, beni takip et, demiş köpek yavrusu.

Biraz yol aldıktan sonra bir deve sürüsüne rastlamışlar.

Köpek yavrusu:

– Ben şimdi ne yapacağım, bir seyret, demiş.

Köpek yavrusu koşarak gidip bir devenin ayağını dişlemek isterken deve onu tepivermiş. Köpek yavrusu yere düşüp yaralanmış ve bütün gücünü kaybetmiş. Kedi bir ağacın dalında köpeği seyrediyormuş. Boyundan büyük bir avın peşine düşen köpeğin hâline bakıp başlamış gülmeye...

Gökten üç elma düşmüş. Biri dinleyene, biri anlatana, biri de karnı acıkanların başına...

TAVŞAN İLE KİRPİ

Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, ormanın derinliklerinde iki kirpi kardeş yaşamış.

Bir gün iki kardeş, kendileriyle sürekli dalga geçen komşuları tavşana bir oyun oynamak istemişler. Kırpilerden biri tavşana gidip:

– Sen, kendinin çok iyi bir koşucu olduğunu söylüyorsun. Bir de benimle yarış da göreyim seni, demiş. Tavşan bu teklif karşısında kahkaha atarak:

– Zavallı seni! Beni geçebileceğini mi sanıyorsun? Madem çok istiyorsun, haydi yarışalım eğer beni geçersen bıyıklarımı yolarsın, demiş.

Kirpi de:

– Tamam. Sen beni geçersen de sırtımdan on diken çekersin, demiş.

Tavşan ve kirpi yarış yerine gelirken kirpinin kendisiyle aynı görünümde olan kardeşi de yarış yolunun sonunda beklemeye başlamış. Yarış başlayınca tavşan arkasına bile bakmadan hızla koşmuş. Kirpinin ne yaptığına bile bakmamış. Tavşan yarış yolunun sonuna vardığında kirpinin kendinden önce geldiğini görmüş ve şaşırıp kalmış. Tavşan yolun sonunda bekleyen kirpinin kardeşi olduğunu anlamamış.

Tavşanın bu şaşkınlığını gören kirpi:

– Ben yarışı çoktan bitirdim. Seni beklemekten de sıkıldım. Çok yavaş koşuyorsun, demiş.

Tavşan:

– Çok şaşkınım. Bir kirpi beni nasıl geçer, demiş.

Kirpi, kendinden emin bir şekilde:

– İnanmazsan bir kere daha yarışalım. Yine kazanacağım, görürsün, demiş.

Tavşan bu teklifi hemen kabul etmiş ve tekrar yarışmaya başlamışlar. Ancak yine kirpinin kardeşi yarışın sonunda yerini almış. Tavşan ne kadar hızlı da koşsa bu yarışı kazanamazmış.

– Arkadaş! Yine arkada kaldın. Gel bıyıklarını çekeyim, demiş kirpi.

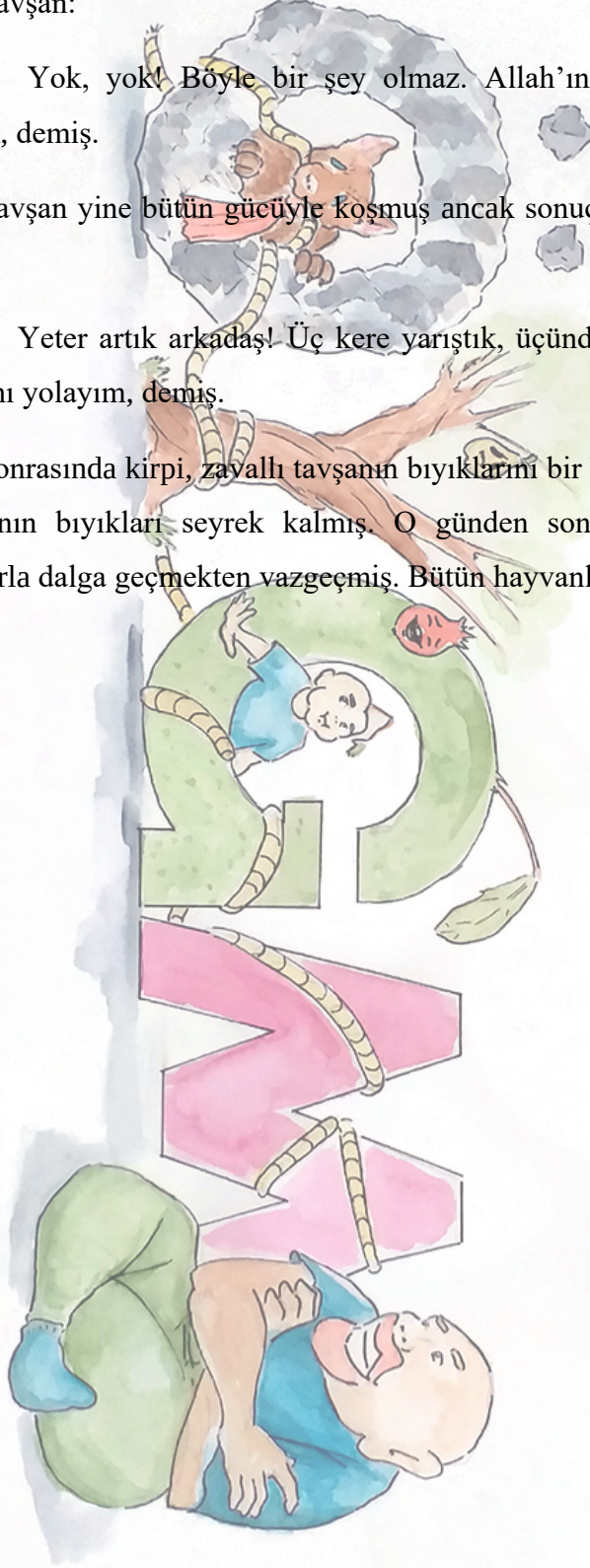
Tavşan:

– Yok, yok! Böyle bir şey olmaz. Allah'ın hakkı üçtür, bir kere daha yarışalım, demiş.

Tavşan yine bütün gücüyle koşmuş ancak sonuç değişmemiş. Bunun üzerine kirpi:

– Yeter artık arkadaş! Üç kere yarıştık, üçünde de seni yendim. Gel şimdi bıyıklarını yalayım, demiş.

Sonrasında kirpi, zavallı tavşanın bıyıklarını bir bir yolmuş. Bu olaydan sonra da tavşanın bıyıkları seyrek kalmış. O günden sonra tavşan kirpiyle ve diğer hayvanlarla dalga geçmekten vazgeçmiş. Bütün hayvanlar mutlu mesut yaşamışlar.

TİLKİ İLE EŞEK

Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, uzak diyarlarda bir orman varmış. Günlerden bir gün burada yaşayan tilki ile eşek arkadaş olmuş. Ormanda giderlerken eşek karnının acıktığını söylemiş. Bunun üzerine tilki:

– Arkadaş, ben seni bir kabak bahçesine götürüyüm, ama tarlaya girmeyecek, kenardaki kabakları yiyeceksin ve gürültü yapıp tarla sahibini rahatsız etmeyeceksin. Tarlaya zarar vermezsen kimse sana kızmaz, demiş. İkisi birlikte bahçeye gitmişler. Eşek kabakları yemiş ve karnı doyunca anırmaya başlamış.

Tarlanın sahibi, sesi duyunca hemen oraya gelmiş. Eşegin izin almadan tarlaya girdiğini ve bahçedeki kabakları yediğini gören bahçe sahibi, eşeğe çok sinirlenmiş ve onu azarlamış.

Tilki:

- Ne oldu, diye sorunca.
- Ne olsun tilki kardeş, tarlanın sahibi biraz kızdı, sonra gitti, demiş.

Bu defa tilki:

– Ben seni bir mısır tarlasına götüreceğim ama tarlaya girmeden kenardaki mısırları yiyeceksin, demiş. Sakın anırıp milleti başına toplama, diye deeklemiş.

Eşek de:

- Tamam, bu sefer anırmayacağım, demiş.

Birlikte mısır tarlasına gitmişler. Eşek mısırları yiyince tekrar anırmaya başlamış. Mısır tarlasının sahibi eşegin sesini duymuş. Koşarak tarlasına gelmiş, bir de ne görsün?.. Eşek, tarlasının ortasında anırıyor.

Bunun üzerine mısır tarlasının sahibi de eşeğe kızmış. Tarla sahibi, tarlasına izinsiz giren eşeği kovduktan sonra tilki, eşegin yanına gelerek:

- Ne oldu, diye sormuş.

Eşek de:

– Ne olsun tilki kardeş, tarla sahibi biraz kızdı, sonra da gitti, demiş.

Tilki, bu defa da eşegi üzüm bağına götürmüş. Tilki, eşeğe yine kenardaki üzümleri yemesi ve anırmaması için tembihte bulunmuş. Eşek söz vermiş fakat sözünü yine tutmamış. Bir süre sonra bağa girip anırmaya başlamış. Bağın sahibi gelince eşek yine bir güzel azar işitmiş.

Tilki de uzaktan bu manzarayı seyrediyormuş. Eşegin değişmeyeceğini anlayan tilki, kendi kendine “Huylu huylundan vazgeçer mi hiç?” diyerek oradan ayrılıp yoluna yalnız devam etmiş. Bir daha da sözünde durmayanlarla dostluk etmemiş.

TİLKİ İLE LEYLEK

Bir varmış bir yokmuş. Günlerden bir gün tilki, leyleği yemeğe davet etmiş. Davet ederken de leyleğe:

– Bizde misafir umduğunu değil, bulduğunu yer, demiş.

Meğer tilki pek cimriymiş. Bir çorba çıkarmış topu topu. O da sulu mu sulu! Hem neyle getirse beğenirsiniz? Tabakta!..

Leylek gagasıyla uğraşadursun, tilki bitirmiş çorbanın hepsini bir solukta. Leylek kızmış ama çekmiş sineye.

Bir zaman sonra, o da tilkiyi buyur etmiş yemeğe. “Hay hay!” demiş tilki ve eklemiş:

– Nasıl gelmem? Çağrıldığın yere erinme, çağrılmadığın yere görünme, demişler. Ben dostlara naz etmesini sevmem.

Tilki tam saatinde yemeğe gelmiş. Leyleğe türlü diller dökmüş:

– Şu güzel, bu güzel. Hele yemeğin kokusu... Gel iştahım gel!

Gerçi tilkilerin iştahı pek nazlı değilmiş ama et kokusu başka şeymiş:

– Kuşbaşı galiba, bayılırım etin böylesine. Hele kıvamında pişmişine, diyerek oturmuş sofraya tilki.

Derken yemek gelmiş. Gelmiş ama nasıl? Kokusunu al, eti ara da bul! Dar boğazlı, upuzun bir çömlek içinde, tam leyleğin gagasına göre. Tilki evirip çevirse de nafiye... Ancak kokladığı ile kalmış eti. Kısmış kuyruğunu, dönmüş evine.

Aç kaldığına mı yansın, leyleğe rezil olduğuna mı? Yaptığına pişman olmuş ama ne fayda! İş işten geçmiş. Yaptığı tilkiye ders olmuş. Gökten üç elma düşmüş. Biri masalı anlatana, biri dinleyene, biri de misafirperverlerin başına.